

Datum 24 februari 2016
 Vergadering Agenda Kernteam BPO-speerpunt Stikstof,
 naleving en Natura 2000
 Tijdstip 14.00-16.30 uur
 Plaats ODZOB, locatie Eindhoven

AGENDA

14.00 uur	1.	Opening en vaststellen agenda
14.05 uur	2.	Mededelingen en ingekomen stukken
14.10 uur	3.	Voortgang partners betrekken in kernteam - Gemeenten - NVWA
14.30 uur	4.	Uitwerken aanpak deelopdrachten 4.A Afspraken in de Handhavingsplannen Natura 2000. 4.B Betrekken industrie in Stikstof-gerelateerd toezicht. 4.C Integratie Wabo en Nbwet met als doel beter toezicht op meer bedrijven. 4.D Risicogericht prioriteren toezicht; nadruk op afstand/depositie. 4.E Opleiden Wabo-toezichthouders op thema stikstof. 4.F Meststoffenwet irt naleving/aansluiten NVWA
15.50 uur	5.	Communicatie richting gemeenten
16.00 uur	6.	Wat verder ter tafel komt
16.15 uur	7.	Rondvraag
16.30 uur	8.	Sluiting

Verslag van overleg kernteam i.o. BPO-speerpunt Stikstof, Natura 2000 en naleving, 24 februari 2016

Tijdens het overleg zijn de volgende zaken besproken en afspraken gemaakt:

Kernteam en deelnemers

1. OMWB X, ODZOB X X (De Dommel mede namens Aa en Maas en Brabantse Delta), X (ODBN) en X (provincie) maken deel uit van het kernteam.
2. Deelname van gemeenten in het kernteam wordt van belang geacht ook in relatie tot het draagvlak voor het project.
3. X nam contact op de trekker van het speerpunt . Deze stelde voor om op ambtelijk niveau de deelnemers te werven. De kerngroep neemt actie. Eén deelnemende gemeente per regio voor te dragen.
4. X stuurt lijst met potentiële deelnemers gemeente door (info afkomstig van kernteamleden). Verzoek aan allen om meest kansrijke (en wenselijke) deelnemers te benoemen.
5. Benaderen/werven relevante gemeenten voor participatie in project/kernteam (gemeenten met zware industrie of andere bedrijven niet veehouderij met grote uitstoot nabij Natura 2000). Willen jullie aan X laten weten of je zelf contact wil opnemen met de optionele deelnemer om te polsen of dat X dat moet doen.
6. Na werving bijpraten nieuwe deelnemers.
7. In het verslag van het BPO wordt gesproken over potentiële deelname van de NVWA. X nam contact op met de NVWA. Er is toegezegd dat snel een reactie volgt. Vooral relevant vanwege handhaving Meststoffenwet.
8. X geeft aan dat de Waterschappen belang hebben bij minder depositie agv emissies onder meer omdat stikstof neerslaat in oppervlaktewater. Vooral voor stilstaand oppervlaktewater (o.a. vennen) is effect te verwachten op de waterkwaliteit door vermisting en verzuring. Ophoping van depositie kan leiden tot overschrijding van de normen die gesteld zijn op grond van de Kaderrichtlijn Water. Mede daarom is deelname in het kernteam wenselijk.

Formuleren doelen van het speerpunt

9. X geeft aan dat hij twijfel heeft of het doel van het project afdoende smart is geformuleerd om straks het resultaat van het project te kunnen meten.
10. Aan het einde van de sessie wordt afgesproken dat alle deelnemers nadenken over een herformulering van de doelen. Het bestaande doel is te outcome gericht en niet te meten. Oorzaak is dat het doel door zeer veel factoren wordt beïnvloedt. De impact van naleving of toezicht en handhaving is hierdoor niet te meten (maar wil niet zeggen dat die niet substantieel kan zijn. Na een smarter (en op output) gerichte definiëring wordt dit nog ingebracht in BPO.

Gefaseerde aanpak, prioriteiten

11. In de sessie van het kernteam zijn de voorstellen voor de deelprojecten en klussen besproken. Afgesproken is dat ze te ambitieus zijn om in 1 stap te realiseren.
12. Gekozen wordt voor een gefaseerde aanpak. We hebben afgesproken het project in fases uit te voeren. In de eerste fase richten willen we ons op de risicovolle industrie.

Met risicovol wordt bedoeld de industriële bedrijven die naar verwachting een grote depositie op Natura 2000-gebieden hebben.

13. Afgeproken wordt dat de tweede fase van het speerpunt gericht kan zijn op de veehouderij, bij voorkeur in combinatie met andere projecten.

De redenen om te kiezen voor de industrie.

14. Op dit moment lopen er diverse projecten die gericht zijn op de veehouderij (denk aan TZV, Stikstofverordening, project luchtwassers, integratie Wabo/Nbwet etc). Vanuit verschillende invalshoeken wordt daarmee hard gewerkt aan de vermindering van de emissie door de veehouderij.
15. De depositie als gevolg van de industrie is een black box. Het is van belang om spoedig in beeld te krijgen of hier een echt knelpunt ligt.
16. De industrie kreeg tot op heden erg weinig aandacht mbt emissie van stikstofverbindingen.
17. De veehouderijsector heeft verschillende keren het signaal afgegeven dat zij altijd worden aangemerkt als de zondebok en dat andere sectoren de dans ontspringen.
18. Als we te lang wachten met het vizier richten op de industrie bestaat het risico dat er weer allerlei situaties gaan ontstaan die nu misschien nog legaliseerbaar zijn op grond van de PAS maar straks misschien niet meer.
19. Uit landelijke cijfers blijkt dat de totale bijdrage van de Nederlandse industrie aan de totale depositie in Natura 2000-gebieden relatief beperkt is maar dat wil niet zeggen dat een grote emissie op lokaal niveau geen forse impact kan hebben. Hierover ontbreekt informatie.

Aanpak voor industrie of andere bedrijven (niet veehouderij) met forse uistoot stikstof

20. X stuurt de bestaande aanpak industrie Nbwet rond.
21. Deze sluit aan bij de nieuwe opdracht 48 uit het provinciaal programma.
22. Opstellen/actualiseren beknopte werkinstructie op basis van aanpak die door X geleverd wordt.

De opzet van het project/steekproef industrie in een notedop:

23. Opstellen opzet voor aanpak op basis van onderstaande ingrediënten.
24. Nulsituatie-onderzoek of er een knelpunt is, per regio inspecteren en analyseren we 15 bedrijven:
 - a. Minimaal 5 industriële bedrijven met Nb-vergunning. Is de depositie substantieel en hoe staat het met naleving. Dit mogen er ook meer zijn als er meer Nb-vergunningen zijn en deze al op de planning stonden. De waterschappen zijn dan betrokken bij 5 controles.
 - b. Idem bedrijven met een Wabo vergunning met Natuurbeschermingswet-paragraaf (vvgb).
 - c. 5 risicovolle bedrijven zonder Nb-vergunning/vvgb.
25. Analyse resultaat en conclusie/rapportage/evaluatie.
26. Bij slecht resultaat uit de steekproef gaan we over op een uitgebreidere aanpak.
27. Werkinstructie actualiseren op basis van resultaat van de steekproef en opgedane ervaringen en kennis van elders (bijv. DCMR).

28. Organiseren training toezichthouders voor wat betreft stikstofemissies industrie.
Gebruiken kennis elders en landelijke werkgroep PAS, DCMR, Aeries-training en IPO-BIJ12.

Naschrift:

29. Achteraf spreken X en Xaf dat hij het verslag schrijft en X doet aanzet voor de aanpak (actie 23).

Victorialaan 1 b-g | 5213 JG 's-Hertogenbosch
Gildekamp 8 | 5431 SP Cuijk
Postbus 88 | 5430 AB Cuijk
0485 -338300
info@odbn.nl | www.odbn.nl

Datum 15 april 2016
Vergadering Agenda Kernteam BPO-speerpunt Stikstof,
naleving en Natura 2000
Tijdstip 09.30-12.00 uur
Plaats ODBN, locatie Victorialaan 1-G (stadion De Vliert),
Den Bosch

AGENDA

09.30 uur	1.	Opening en vaststellen agenda
09.35 uur	2.	Voorstelrondje
09.45 uur	3.	Mededelingen en ingekomen stukken
09.50 uur	4.	Korte terugblik en waar we staan: doel project en aanpak
10.00 uur	5.	Doelstellingen smart/output-gericht
10.30 uur	6.	De deelopdrachten
	6.A	Concept Plan van aanpak Industrie
	6.B	Betrekken van de veehouderij-sector in het speerpunt/project
	6.C	Overige deelopdrachten
11.30 uur	8.	Rondvraag
12.00 uur	9.	Sluiting

Datum 15 april, 2016
Onderwerp Verslag Overleg kernteam BPO-speerpunt Stikstof en Natura 2000
Opgesteld door

VERSLAG

Aanwezig	- ODBN PL
	- OMWB
	- ODZOB
	- Waterschap De Dommel, mede namens de andere Brabantse waterschappen
	- Gemeente Goirle
	- Gemeente Boxtel/Gemeente Sint-Michielsgestel
	- gemeente Eindhoven
Afwezig met kennisgeving	- Provincie NB

De gemaakt afspraken worden hierna staccato weergegeven.

1. Het verslag van 24 februari jl. wordt vastgesteld en op actiepunten doorgenomen.
2. De aanzet die X heeft gemaakt voor de Smarter-formulering van de resultaten wordt door allen nog eens kritisch bezien en desgewenst aangevuld.
3. X/ODZOB beschikt over een werkinstructie voor industriële bedrijven met Nbvergunning/VVGB. Deze wordt doorgestuurd met verzoek aan te vullen.
4. Afgesproken wordt om vooralsnog niet in te zetten op de veehouderij. De argumenten zijn eerder benoemd.
5. Vanuit de provincie is er het initiatief om voor 2020 alle veehouderijen minimaal éénmaal te betrekken in een controle. In dit initiatief wordt getracht samen met de gemeenten op te trekken. Mocht X van mening zijn dat die aanpak of andere provinciale programma's aanleiding zijn om nú aan de veehouderij meer inspanning te besteden dan wordt dit bilateraal met de PL afgestemd of in het aanstaande overleg met het kernteam in juni/juli.
6. Afgesproken wordt dat er op ingezet wordt om met Zuid-Holland (OZH) actief kennis uit te wisselen. Daar is een aanpak ontwikkeld om industrie met NBwetvergunning/ VVGB in een pilot te controleren. X deelt het Brabants PVA met Zuid-Holland.
7. Iedere OD stelt een lijst met te bezoeken bedrijven op. X stelt verwerkt de wijze van selecteren in het PVA. Voor de te bezoeken bedrijven die niet beschikken over een Nbvergunning/VVGB wordt als criterium gebruikt dat verwacht wordt dat sprake is van Nbplicht. Dit kan zijn omdat het een bedrijf met vermoedelijk forse NOx- of NH3emissie is of een bedrijf dat bijna aangrenzend aan de gevoelige habitat ligt.
8. Iedere OD stemt rechtstreeks met de deelnemer van in het kernteam betrokken gemeente af. Reden is om per deelnemende gemeente 1 of enkele bedrijven te kunnen selecteren. X stemt af met X. X stemt af met X. Het blijkt dat X (die nog niet in het project is betrokken) al contact heeft met X, dus dat loopt al.

9. Doordat X (ODBN) zowel betrokken is bij de uitvoering van de opdracht provincie Controles NBwet 48 almede bij de opdracht 52 (PAS) wordt X gevraagd volgende keer aan te schuiven in het kernteam.
10. Op korte termijn zal in ieder geval een bijeenkomst voor de inspecteurs moeten plaatsvinden die het toezicht doen voor dit speerpunt. De bijeenkomst is bedoeld voor kennisuitwisseling en voor het doorspreken van de werkinstructies. De diensten bepalen zelf wie hiervoor worden betrokken. OMWB en ODZOB denken dat er 1 persoon per dienst komt. ODBN kunnen er meer zijn. Er zullen naar verwachting ook functionarissen aansluiten van de deelnemende gemeenten.
11. X zal bij die gelegenheid ingaan op Aeries irt industrie.
12. Het hiervoor genoemde punt betekent niet dat reeds geprogrammeerde controles on hold worden gezet in afwachting van de kennisuitwisseling.
13. Nadat we in het kernteam het eens zijn over het PVA wordt dit via de trekker van het speerpunt aangeboden aan de OGP's in de verschillende regio's. Dit om ten minste alle gemeentes in kennis te stellen van het initiatief.
14. Tijdens het overleg worden verschillende aanbevelingen gedaan ten aanzien van het PVA. Noemen LHS en rol politie strafrecht, daar waar op zaakniveau relatie met andere bevoegde gezagen wordt contact gezocht (o.a. gemeenten, NVWA), verder intensief afstemmen met Zuid-Holland.

Nieuwe actiepuntenlijst:

Actielijst

	Actie	Datum	Datum gereed	Actie door	Gereed
1.	Smarter-resultaten worden door alle deelnemers gezien en desgewenst aangevuld.	15-04-16	zsm	X	
2.	Er is een Instructie Nbwet voor industrie met vergunning en/of vvgb. Deze wordt rondgestuurd. Verzoek is om deze aan te vullen.	15-04-16	19-04-2016	X	√
3.	Wouter wil ook deelnemen in landelijke werkgroep PAS en industrie. Rob meldt Wouter aan bij BIJ12.	15-04-16	20-04-2016	X	√
4.	Concept-werkinstructie opstellen voor met bedrijven zonder vergunning/VVGB	15-04-16		X	
5.	PVA aanvullen met wijze van programmeren/selecteren van bedrijven	15-04-16		X	
6.	Betrekken Arnoud vd Pol	15-04-16	20-04-16	X	
7.	Afstemming zoeken Zuid-Holland (OZHZ)	15-04-16		X	
8.	Afstemming Zuid-Holland (OZHZ) met betrekking tot (stikstof)lozingen op riool/oppervlaktewater	15-04-16		X	

9.	Iedere OD stelt een lijst van te controleren bedrijven op.	15-04-16		X	
10.	De contactpersonen van de drie OD's stemmen af met in kernteam deelnemende gemeenten.	15-04-16		X	
11.	Organiseren bijeenkomst kennisuitwisseling toezichthouders	15-04-16		X	
12.	Wouter doet presentatie Aeries irt industrie op bijeenkomst toezichthouders	15-04-16		X	
13.	Aanbieden PVA aan de verschillende OGP's	15-04-16		X	
14.					
15.					

Eerstvolgende overleg is op een vrijdag 17 juni 2016 bij het Waterschap De Dommel, Bosscheweg 56 te Boxtel (Ruimte 1C4)

Victorialaan 1 b-g | 5213 JG 's-Hertogenbosch
Gildekamp 8 | 5431 SP Cuijk
Postbus 88 | 5430 AB Cuijk
0485 -338300
info@odbn.nl | www.odbn.nl

Datum 17 juni 2016
Vergadering Agenda Kernteam BPO-speerpunt Stikstof,
naleving en Natura 2000
Tijdstip 09.30-12.00 uur
Plaats Waterschap De Dommel, Boxtel

AGENDA

09.30 uur	1.	Opening en vaststellen agenda
09.35 uur	2.	Mededelingen en ingekomen stukken
09.45 uur	3.	Voortgang speerpunt
10.00 uur	4.	Doelstellingen smart/output-gericht/ingekomen aanvullingen verwerkt: nu akkoord ivm vraag BPO?
10.15 uur	5.	Industrie
	5.a	Plan van aanpak Industrie naar BPO
	5.B	Middelen voor uitvoering PVA
	5.C	Werkinstructie industrie: ter bespreking/aanvulling
	5.D	Bijeenkomst kennisdeling TZH industrie, 22 juni 2016
11.15 uur	6.	Betrekken veehouderij
11.30 uur	7.	Voortzetting in 2017
11.45 uur	8.	Rondvraag
12.00 uur	9.	Sluiting

Datum 17 juni 2016
Onderwerp Verslag Overleg kernteam BPO-speerpunt Stikstof en Natura 2000
Opgesteld door

VERSLAG

Aanwezig	- ODBN PL
	- OMWB
	- ODZOB
	- Waterschap De Dommel, mede namens de andere Brabantse waterschappen
	- Provincie NB
	- Gemeente Goirle
	- Gemeente Boxtel/Gemeente Sint-Michielsgestel
	- gemeente Eindhoven
Afwezig met kennisgeving	

De gemaakt afspraken worden hierna weergegeven en als er reden zijn deze toegevoegd aan de actielijst.

1. Het verslag van 15 april jl. wordt vastgesteld en op actiepunten doorgenomen.
2. De aanzet die X heeft gemaakt voor de Smarter-formulering van de resultaten wordt door allen nog eens kritisch bezien en desgewenst aangevuld.
3. Afgesproken wordt om vooralsnog niet in te zetten op de veehouderij. De argumenten zijn eerder benoemd. Met de Pilot Verstevinging toezicht veehouderij heeft Provinciale Staten ingestemd en er zijn middelen vrijgemaakt. Al enkele gemeenten hebben zich aangemeld mee te doen. Doel is om voor 2020 alle veehouderijen in brede zin tegen het licht houden.
4. Het PVA wordt via de trekker van het speerpunt aangeboden aan de OGP's in de verschillende regio's. Dit om ten minste alle gemeentes in kennis te stellen van het initiatief.
5. De uitvoering van de inspecties wordt bekostigd uit de diverse uitvoeringsopdrachten van provincie en gemeenten. Wanneer voor beoogde inspecties geen ruimte is in de programmering wordt bi-/tri-lateraal bezien of er een oplossing kan worden gevonden om het object toch in te passen. Als dit geen oplossing biedt zal X met opdrachtgeversorganisatie van de provincie in gesprek gaan.
6. X geeft aan, nu de aanpak industrie gereed is, in kernteam niet veel meerwaarde te kunnen leveren. Hij sluit in het vervolg aan op basis van relevantie agenda.
7. X geeft aan dat de waterschappen nu hun bijdrage aan het speerpunt hebben geleverd. Deelname in het kernteam is vanaf heden niet van meerwaarde omdat de waterschappen te weinig bijdrage kunnen leveren aan de doelen. Neemt niet weg dat de waterschappen het zeker wel belangrijk vinden dat de stikstofdepositie minder wordt. Dit speelt vooral in stilstaand oppervlaktewater. X neemt daarom dit jaar geen deel meer in het kernteam.
8. X geeft aan dat de waterschappen wel graag geïnformeerd te worden over de selectie van bedrijven die gecontroleerd worden.

9. X kan niet meer deelnemen in het kernteam. Hij wordt vervangen door X
10. X stuurt datumprikker volgend overleg.

Actielijst

	Actie	Datum	Datum gereed	Actie door	Gereed
1.	Smarter-resultaten worden door alle deelnemers gezien en desgewenst aangevuld.	15-04-16	juli 2016	X	√
2.	Werkinstructie aanvullen	15-04-16	14-07-2016	X	√
3.	PVA naar OGP's via voorzitter BPO	17-06-16	?	X	
4.	Extra bijeenkomst voorlichting toezichthouders (diegenen die verhinderd waren)	17-06-16	juli 2016	X	√
5.	Afstemming zoeken Zuid-Holland (OZHZ)	15-04-16	Lopend	X	√
6.	Iedere OD stelt een lijst van te controleren bedrijven op.	15-04-16	?	X	
7.	Delen van lijst te inspecteren objecten met waterschappen	17-06-16	?	X	

Eerstvolgende overleg is op een vrijdag 23 september 2016 om 09.30 uur bij de ODBN te Den Bosch

Victorialaan 1 b-g | 5213 JG 's-Hertogenbosch
Gildekamp 8 | 5431 SP Cuijk
Postbus 88 | 5430 AB Cuijk
0485 -338300
info@odbn.nl | www.odbn.nl

Datum 23 september 2016
Verzameling Agenda Kernteam BPO-speerpunt Stikstof,
naleving en Natura 2000
Tijdstip 09.30-12.00 uur
Plaats ODBN, Victorialaan 1-G, 's-Hertogenbosch (De Vliert)

AGENDA

09.30 uur	1.	Opening, mededelingen en ingekomen stukken
09.35 uur	2.	Verslag/actielijst kernteam 17 juni 2016 (volgt nog)
10.00 uur	3.	Doorstart speerpunt in 2017, BPO 21 september 2016: Toelichting Rob
10.15 uur	4.	Terugkoppeling uit Landelijke Werkgroep PAS in Uitvoering (PIU) toezicht: Arnoud
10.30 uur	5.	Voortgang aanpak Industrie
	5.A	Stand van zaken
	5.B	Knelpunten
	5.C	Deadline aanleveren resultaat en wijze van rapporteren; bespreken format
	5.D	Behoeftte aan landelijke werkinstructie/handreiking
	5.E	industrie
		Bedrijfstaking glastuinbouw/WKK nabij gebied + mogelijkheden Aerius Register
11.30 uur	6.	Veehouderij
11.40 uur	7.	Voortzetting in 2017
11.45 uur	8.	Rondvraag
12.00 uur	9.	Sluiting

Datum 23 september 2016
Onderwerp Verslag Overleg kernteam BPO-speerpunt Stikstof en Natura 2000
Opgesteld door

VERSLAG

Aanwezige:

- (Gemeenten Sint-Michielsgestel en Boxtel)
- (ODZOB)
- (gemeente Goirle)
- (OMWB)
- (ODBN, PL)
- (Provincie Noord Brabant)
- (ODBN)

Voorzitter overleg en projectleider:
Notulist:

1) Opening, mededelingen en ingekomen stukken

x opent de vergadering. Er wordt gestart met een voorstelronde omdat er 2 nieuwe leden zijn als vervanging van x en x als vervanger/opvolger van x. Ter introductie wordt het kader van dit BPO speerpunt alsmede de rol van de provincie besproken.

2) Verslag/actielijst kernteam 17 juni

X bespreekt puntsgewijs de actielijst. Punt 1 is afgerond. X geeft aan de ontbrekende stukken vanuit eerdere overleggen van X te hebben ontvangen en daar waar deze nog ontbreken de stukken bij X op te vragen.

Punt 2 is afgerond maar blijft op de actielijst staan omdat dit een dynamisch stuk en de werkinstructie kan tussentijds worden aangepast op basis van voortschrijdend inzicht.

Punt 3, het PVA is voorgelegd aan de voorzitter van het BPO en de trekker van het speerpunt. X zal X verzoeken om het PVA aan de OGP's aan te bieden.

Punt 4 is afgerond. In kleiner verband is met diverse toezichthouders van de ODZOB de werkwijze doorgenomen. X heeft hierbij de uitleg verzorgd met X van ODZOB. Er wordt overwogen een extra bijeenkomst te plannen om de voortgang met alle toezichthouders te bespreken. Besloten wordt even af te wachten nav reacties/verzoeken uit het veld.

Punt 5 is een lopend proces. X heeft regelmatig contact met de OZHZ (Zuid Holland). Recentelijk heeft de provincie Overijssel geïnformeerd naar de werkwijze van het handhaven op de Nb-wet bij industriële bedrijven bij de provincie Zuid Holland en deze hebben zowel hun eigen als het Brabantse PVA doorgestuurd.

Punt 6 is uitgevoerd al wordt hierbij zowel door de ODZOB als de OMWB aangegeven de verdeling van 5 bedrijven met vergunning, 5 bedrijven met VVGB en 5 industrieën zonder vergunning niet te kunnen halen omdat er te weinig bedrijven met NBvergunning of VVGB zijn. Afgesproken wordt om zo nodig meer bedrijven toe te kennen aan de categorie bedrijven zonder

vergunning met vermoedelijke vergunningplicht. Er is juist behoefte aan informatie of er rond deze groep bedrijven sprake is van een knelpunt.

X geeft aan dat de ODBN er voor gekozen heeft veelal bedrijven zonder vergunning/vvgb te bezoeken. X geeft aan dat de selectie criteria in de werkinstructie beschreven zijn en op punten afwijkt van de beschrijving in opdracht 48 (provinciale opdracht) maar de uitgangspunten beter passen bij de uitvoering van de opzet van dit speerpunt. Het is ook niet zo zinnig bedrijven die vorig jaar al zijn gecontroleerd en waar geen overtreding was deze opnieuw in te plannen. Dan is het beter informatie te verzamelen over bedrijven die nog niet op stikstofemissie gecontroleerd werden. X hierbij nog op de vroegere wijze van inspecteren toen alle 200 Nb-vergunningen jaarlijks werd gecontroleerd terwijl het overgrote deel van de veehouderijen, die vaak ook vergunningplichtig waren nooit werden bezocht.

X geeft aan dat hij voor opdracht 48 uit was gegaan van bedrijven waar de provincie het bevoegd gezag (wabo) is en dat de OMWB de BRZO bedrijven in het werkgebied van de all od's bezoekt. X geeft aan dat de OMWB de BRZO bedrijven bezoekt voor de NB-wet maar dat niet de provincie bevoegd gezag hoeft te zijn (wabo) voor bedrijven die onder opdracht 48 vallen en geeft een korte uitleg over de opbouw van het BPO speerpunt. Afgesproken wordt dat de OMWB de gestarte aanpak bij bedrijven die al zijn betrokken in de inspectie, bijvoorbeeld bij Rendac, continueert.

Punt 7 wordt uitgevoerd. Alle od's delen de lijsten met elkaar om zo inzicht te krijgen in de bedrijven die worden bezocht. X zal nog aan X vragen of hij de bedrijvenlijsten wil ontvangen.

3) Doorstart speerpunt in 2017, BPO 21 september 2016

X geeft aan dat het BPO voornemens was de opdracht voor 2017 in eerste instantie te concentreren in 2 superspeerpunten te weten veehouderij en BRZO. De pilot industrie zou daarmee ten einde zijn. Het ziet er nu naar uit dat het speerpunt Stikstof en Natura 2000, afhankelijk van het resultaat van de pilot wil voortzetten in de vorm van een uitvoeringsproject. De uitvoering zelf dient plaats te vinden uit de reguliere opdrachten. De uitkomst van de pilot is bepalend voor de doorstart in 2017 zal zijn. Als er uitkomt dat er toch de nodige vergunningplichtige bedrijven binnen de industriële sector zijn zal dit worden opgepakt en een vervolg krijgen. X verwacht niet dat er geen doorgang zal zijn in 2017. Om de doorstart te borgen is het dus van belang om tijdig over de pilot te rapporteren.

4) Terugkoppeling uit de Landelijke werkgroep PAS in Uitvoering (PIU) toezicht

X vertelt over de bijeenkomst van 14 juli j.l. en de complexiteit van het handhaven bij industriële bedrijven, vooral op het feitelijk gebruik en het achterhalen van de juiste stikstofdeposities. De andere deelnemer erkennen dit en er worden diverse voorbeelden uit eigen ervaring of van collega's gedeeld. Vooral de depositie als gevolg van het interne verkeer is lastig te bepalen. X geeft aan dat dit vaak maar een kleinere bijdrage heeft en adviseert hierop pas de focus te leggen als blijkt dat op basis van de overige depositie de grenswaarde wordt genaderd. Vooral van de bedrijven met continue verbrandingsprocessen alsmede mestverwerkers en composteerders worden grote stikstofemissies verwacht.

X geeft aan dat men vanuit diverse andere provincies en Bijl2 uitkijkt naar de uitkomsten van dit project omdat Brabant met het toezicht en handhaven van industriële bedrijven voorop loopt.

5a) Stand van zaken

OMWB; er zijn enkele controles al uitgevoerd en afgerond. De uitvoering loopt door en is in volle gang

ODZOB; er zijn al controles uitgevoerd en Jan geeft te verwachten de deadline van midden/eind november te halen.

ODBN; diverse controles in voorbereiding en enkele uitgevoerd. Nog geen afgeronde verslagen gezien.

X geeft aan half november de eerste resultaten te willen ontvangen zodat hij kan beginnen met de rapportage.

Om de resultaten te verwerken heeft X een tabel opgesteld. Om de keuze voor een bedrijf aan deze opdracht aan te geven wordt zal Arnoud een drop-down menu toevoegen met keuzemogelijkheden waarbij afstand tot een gevoelig Natura 2000-gebied, biologische processen, verkeersbewegingen en overige verbrandingsprocessen als selectie criterium voor opname in de pilot zijn verwerkt.

5B) Knelpunten

Bij het bespreken van de vorige punten is dit al uitgebreid aan bod gekomen. De deelnemers geven aan dat dit project ook bedoeld is kennis en ervaring op te doen vanuit de NB-wet bij een nieuwe categorie bedrijven namelijk de industriële bedrijven. De algemene opmerking is wel dat het een zoektocht is tussen juridische correct handelen, praktisch uitvoerbaar houden en voldoende feitelijke informatie boven water krijgen. Hierbij wordt ook aangegeven dat er vanuit vergunningverlening ook met de materie wordt gestoeid en daar de nodige verbeteringen in het voortraject zijn te maken. X geeft aan dat er binnenkort een overleg is tussen de vergunningverlening groene wetten en enkele handhavers.

5C) Deadline aanleveren resultaten

X geeft aan half november de eerste resultaten te willen ontvangen en dan begint met de (concept)rapportage.

5D) Behoeftte aan een landelijke werkinstructie

X geeft aan dat het verstandig is om dit project in het OGP te agenderen zodat het bekend is bij gemeenten en draagvlak wordt gecreëerd voor de toekomst in gevallen van een VVGB waarbij de uitvoerende taak bij de gemeenten ligt.

5E) Bedrijfstaking glastuinbouw en wkk nabij een gebied

X adviseert om bij gebrek aan industrie, op advies van de Zuid Holland om ook te kijken naar tuinbouwbedrijven met wkk's op geringe afstand van het gebied bij de selectie van de bedrijven. Vanuit de diverse od's wordt aangegeven dat hier al aan gedacht is.

6) Veehouderij

X benoemt de pilot en het project van de provincie om medio 2020 alle veehouderijen in Brabant te hebben bezocht. Hierdoor is de behoefte om de veehouderij nog in dit speerpunt in 2016 te betrekken minder.

7) Voortzetting in 2017

Afhankelijk van de resultaten van het rapport en de uitkomsten. X heeft vertrouwen met goede resultaten en dito rapportage er een continuering van het project in 2017 zal plaatsvinden.

8) Rondvraag

Xvraagt of de aanpassingen van de Omgevingswet nog gevolgen voor het project? De gevolgen zijn nog niet goed te overzien. Met de komst van de nieuwe Wet Natuurbescherming verandert voor het project weinig. De provincie waarin het project zich bevindt wordt bevoegd gezag niet meer de provincie waarin het maatgevende natuurgebied zich bevindt. X geeft aan dat bij het toetsen van de aanvraag voor een Nb-wet vergunning de Verordening Stikstof een toetsingscriteria is geworden.

X vraagt of de mestdialoog consequenties heeft voor de stikstof uitstoot en de uitvoering van de PAS?

Xgeeft aan dat er mogelijk een systeem ontstaat waarbij op stalniveau mestrechten kunnen worden gekocht en verkocht voor uitbreidingen.

9) Sluiten vergadering

X sluit de vergadering en dankt iedereen voor zijn bijdrage. Het volgende overleg staat gepland voor vrijdag 18 november 2016 om 09.30 uur in het gemeentehuis van de gemeente Sint-Michielsgestel.

Actielijst

	Actie	Datum	Datum gereed	Actie door	Gereed
1.	Werkinstructie aanvullen	15-04-16	14-07-2016	X	
2.	PVA naar OGP's via voorzitter BPO	17-06-16	?	X	
3.	Extra bijeenkomst voorlichting toezichthouders, resultaten delen	23-9-2016	November 2016	X	
4.	Afstemming zoeken Zuid-Holland (OZHZ)	15-04-16	Lopend	X	
5.	Delen van lijst te inspecteren objecten van alle od's onderling	23-9-16	November 2016	X	
6.	Toevoegen reden bezoek in het format van de rapportage	23-9-2016	!8 november 2016		

Eerstvolgende overleg is op een vrijdag 18 november 2016 om 09.30 uur in het gemeentehuis van de gemeente Sint-Michielsgestel.

Datum 18 november 2016
 Vergadering Agenda Kernteam BPO-speerpunt Stikstof,
 naleving en Natura 2000
 Tijdstip 09.30-12.00 uur
 Plaats Gemeentehuis Sint-Michielsgestel, Theerestraat

AGENDA

09.30 uur	1.	Opening, mededelingen en ingekomen stukken - Afstemming waterschappen - BPO-nieuwsbrief ivm Speerpunt Stikstof
09.35 uur	2.	Verslag/actielijst kernteam 23 september 2016 (bijgevoegd)
10.00 uur	3.	Eerste resultaat pilot
	3.A	Bespreking ontvangen resultaten 3 OD's
	3.B	Aanvullende aandachtspunten in rapport te verwerken (oa ruime vergunningen, onduidelijk feitelijk gebruik, complex etc).
	3.C	Aanvullingen ontvangen rapportages
	3.D	Deadline aanleveren resultaat en wijze van rapporteren; bespreken format/inhoudsopgave
	3.E	Concept-rapport + interne terugkoppeling betrokken
	3.F	toezichthouders
		Procesvervolg en planning
11.20 uur	4.	Landelijk traject; initiatief landelijke werkinstructie/handreiking industrie
11.30 uur	5.	Voortzetting project/pilot in 2017
11.45 uur	6.	Rondvraag
12.00 uur	7.	Sluiting

Datum 18 november 2016
Onderwerp Verslag Overleg kernteam BPO-speerpunt Stikstof en Natura 2000

VERSLAG

Aanwezigen:

- (ODBN): projectleider/voorzitter
- (Gemeenten Sint-Michielsgestel en Boxtel): projectteamlid
- (ODZOB): projectteamlid
- (OMWB): projectteamlid
- (Provincie Noord Brabant): projectteamlid
- (ODBN): projectteamlid

Afwezig met bericht:

-

1) Opening, mededelingen en ingekomen stukken

- Ten aanzien van het aanhaken van de waterschappen wordt geconstateerd dat de controles al deels zijn verricht. Er bleek bij die controles geen aanleiding om de waterschappen te betrekken omdat de emissies waarop de pilot zich richt naar een ander compartiment (lucht) plaatsvinden. Omdat alle OD's gewend zijn om contact op te nemen met het waterschap wanneer daar aanleiding toe is, zal in het vervolg van de pilot de toezichthouder zelf bezien of er reden is om voorafgaand of naar aanleiding van een controle af te stemmen met het waterschap. X zal dit kortsluiten met X.
- De BPO-nieuwsbrief wordt besproken. De foto wordt gezien als een helder beeldmerk voor het project. Het speerpunt staat niet meer stelselmatig op de agenda van het BPO maar is terug in het Ambtelijk Platform Omgevingsrecht. De status van dat ambtelijk overlegorgaan is niet helemaal duidelijk. Vermoed wordt dat dit het overleg van projectleiders is waarin de voortgang van de speerpunten wordt besproken. In het BPO is afgesproken nog maar drie thema's structureel op de agenda te zetten, veehouderij, risicovolle bedrijven en asbest. Stikstofemissies vallen hier niet onder.

-

2) Verslag/actielijst kernteam 17 juni

De actielijst wordt geactualiseerd en is hierna met nieuwe punten aangevuld.

3) Resultaat pilot

3.a/b De eerste resultaten worden besproken. De OMWB is het verst gevorderd in de uitvoering. Daarna volgen ODBN en OMWB.

- Er blijken enkele grote bedrijven in de pilot betrokken te zijn die niet over de juiste vergunning beschikken. Dit kan een grote impact hebben.
- Feitelijk gebruik bij bedrijven zonder vergunning is moeilijk in beeld te brengen.

- Het feit dat in gebieden de grenswaarde naar beneden is bijgesteld compliceert de situatie. Bedrijven die eerst niet vergunningplichtig waren kunnen dat na verlaging wel zijn.
- Het lijkt er op dat vooral de bedrijven met grote en continue verbrandingsinstallaties vergunningplichtig zijn, zelfs op grote afstand van gebieden.
- Emissies van NOx reiken erg ver.
- Kleinere emissies in de directe nabijheid van gebieden leiden veelal niet tot vergunningplicht.
- Tot op heden zijn in de pilot betrokken mestverwerkers en composteerders nog niet in de tabellen verwerkt.
- Transportbewegingen binnen de inrichting zijn in veel mindere mate de oorzaak van de vergunningplicht.
- Vanwege de complexiteit van de materie (feitelijke gebruik, aannames bij de berekeningen, geen gestandaardiseerde cijfers voor omzettingen en emissies als gevolg van een grote diversiteit aan brandstoffen) zijn de berekende resultaten nog tamelijk onbetrouwbaar.
- NB-vergunningen en meldingen zijn vaak ruim ingestoken. Vaak gebaseerd op geluidsrapporten met maximale aantallen verkeersbewegingen. Daar waar sprake is van bedrijven met een NB-vergunning worden weinig overtredingen gevonden. Dit heeft onder meer te maken met de ruim ingestoken vergunningen en de daarin opgenomen doelvoorschriften (geen registratieverplichtingen etc.). Dat beperkt de handhaafbaarheid. Vanuit het perspectief van handhaving wordt het verbinden van meet- en registratieverplichtingen voor wat betreft het aspect stikstofemissies nodig geacht.

3c: aanvullingen ontvangen rapportages.

Afgesproken wordt om de volgende week zoveel mogelijk conceptrapporten aan te leveren. X neemt deze mee in het concept-eindrapport.

3d. De inhoudsopgave is besproken. Er wordt ingestemd met de opzet.

3e. X gaat aan de slag met het opstellen van het eindrapport. Hij gaat de wijze van presentatie van het rapport alsmede de gewenste veralgemenisering van de inhoud bespreken met de bestuurlijk trekker van het speerpunt. Afgesproken wordt om na het opleveren van het rapport te bezien of er nog gezamenlijk iets qua instructie van toezichthouders dient te volgen. Het concept-rapport zal door X aan de leden van het kernteam worden toegestuurd. Met het conceptrapport zal iedereen vertrouwelijk omgaan.

4) Terugkoppeling uit de Landelijke werkgroep PAS in Uitvoering (PIU) toezicht

Het is nog niet gelukt om op landelijk niveau het voorstel voor een landelijke werkgroep toezicht en handhaving stikstofemissies industrie van de grond te krijgen. Doel was om tot een landelijke uniforme aanpak/werkinstructie te komen. X blijven hiervoor aandacht vragen in de landelijke PAS-werkgroepen. Verder blijkt dat X nog steeds geen uitnodiging ontvangt van PIU voor de bijeenkomsten. X adviseert rechtstreeks met de voorzitter (X) contact op te nemen.

5) Doorstart speerpunt in 2017

Duidelijk wordt dat het eindrapport van de industriële stikstofemissies pas in 2017 definitief zal zijn. Concept in 2016. Er zal nog de nodige aanvulling nodig zijn onder meer vanwege bestuurlijke gevoeligheid. Daarnaast wordt duidelijk dat er op basis van de ervaringen naar verwachting behoefte is aan een doorstart van het project waarbij gericht kan worden geprogrammeerd. Ook is er behoefte aan betere handhaafbaarheid van vergunningen, heldere en uniforme voorschriften etc. Samenwerking met vergunningverlening zal nodig zijn. Rob gaat voorstellen om het project te continueren. X stuurt een datumprikker rond voor de bespreking van het eindrapport begin 2017. In de tweede deel van dat overleg zal gesproken worden over de programmering/selectie van bedrijven. Bij de Vaststelling van de agenda wordt dan bezien of alle deelnemers bij het onderdeel van het overleg dat gaat over de selectie/programmering aanwezig aanwezig willen/moeten zijn.

6) Rondvraag/wvttk

- Genoemd wordt dat het belangrijk is dat gemeenten aangehaakt blijven. In geval van een VVGB zijn gemeenten vaak bevoegd voor Wabo-toezicht inclusief VVGB. Dan is het belangrijk dat ze meegenomen zijn in het proces. Daarnaast is het voor gemeenten ook van belang te weten over het reilen en zeilen van bedrijven met het oog op andere regelgeving waarvoor ze verantwoordelijk zijn maar ook vanwege het grote belang van bepaalde grote bedrijven voor gemeente en regio.
- Er wordt benoemd dat recreatieondernemingen nabij Natura 2000-gebieden veelal zonder NBvergunning opereren terwijl verwacht wordt dat ze wel vergunningplichtig zijn. Deze vallen echter buiten de scope van het speerpunt omdat de storingsfactoren meestal geen verband hebben met stikstofemissie. Afsproken wordt om volgend jaar te bezien of deze eventueel in een project betrokken moeten worden. Indien nodig wordt in 2017 gezamenlijk een aanvullende training over "overige effecten" georganiseerd.

9) Sluiten vergadering

X sluit de vergadering en dankt iedereen voor zijn bijdrage. Het volgende overleg wordt gepland in januari 2017 bij de OMWB, Spoorlaan 181 te Tilburg. Ook Dennis wordt uitgenodigd ivm de rapportbespreking en eventueel de programmering/selectie van bedrijven voor de doorstart van het project.

Actielijst

	Actie	Datum	Datum gereed	Actie door	Gereed
1.	Werkinstructie aanvullen	15-04-16	14-07-2016	X	Ja
2.	PVA aangeleverd aan secretariaat OGP's	17-06-16	28-06-2016	X	Ja
3.	Extra bijeenkomst voorlichting toezichthouders, resultaten delen	23-9-2016	februari 2017	X	
4.	Afstemming zoeken Zuid-Holland (OZHZ)	15-04-16	Lopend	X	Loopt
5.	Delen van lijst te inspecteren objecten van alle od's onderling	23-9-16	November 2016	X	Ja
6.	Toevoegen reden bezoek in het format van de rapportage	23-9-2016	18 november 2016	X	Ja
7.	Afstemming controles op bilateraal niveau, meedelen aan Jo vd Giend	18-11-2016		X	
8.	Deadline eind-rapportages 3 OD's	2-12-2016		ODBN, ODZO, OMWB	
9	Opleveren concept-rapport	9-12-2016		X	

Eerstvolgende overleg is op ... januari 2016 om ... uur bij de OMWB, Spoorlaan 181 te Tilburg

Kernteam 18 november 2016

4

m

Onderwerp Kernteam BPO-
speerpunt Stikstof en
Natura 2000